

Κεφάλαιο 11 :

Γλώσσες Λογικού Προγραμματισμού

Αρχές Γλωσσών Προγραμματισμού και Μεταφραστών

Λογικός Προγραμματισμός

- Βασίζεται στον κατηγορηματικό λογισμό
- Κατηγορήματα – δομικά συστατικά $P(a_1, a_2, \dots, a_k)$
- P από το Predicates (κατηγορήματα)....
- “Logic Programming (LP) is at the nexus of knowledge representation, AI, mathematical logic, databases, and programming languages. It allows programming to be more declarative, by specifying “**what**” to do instead of “**how**” to do **it**”. The opposite is PROCEDURAL (or NON-DECLARATIVE)

Έννοιες του Λογικού Προγραμματισμού

■ Τελεστές

- σύζευξη, διάξευξη, άρνηση, συνεπαγωγή

■ Καθολικοί και υπαρξιακοί ποσοδείκτες

■ Προτάσεις

- κάποιες φορές είναι αληθείς, κάποιες φορές ψευδείς, συχνά δε γνωρίζουμε
- αξιώματα – θεωρούνται αληθή
- θεωρήματα – μπορούν να αποδειχθούν αληθή
- υποθέσεις (στόχοι) – αυτά που θέλουμε να αποδείξουμε ότι είναι αληθή

Prolog

■ Η σημασία της πρότασης

```
mother(mary, fred) .
```

```
% μπορείτε να το σκεφτείτε σαν ένα
```

```
% κατηγορημα που βεβαιώνει ότι η mary
```

```
% είναι η μητέρα του fred -
```

```
% ή σαν μια δομή δεδομένων (δένδρο)
```

```
% στην οποία το συναρτησιακό σύμβολο
```

```
% (άτομο) mother είναι η ρίζα,
```

```
% η mary είναι το αριστερό παιδί, και
```

```
% ο fred είναι το δεξιό παιδί
```

```
fat(albert) .
```

```
rainy(rochester) .
```

Prolog

- Οι κανόνες είναι θεωρήματα που επιτρέπουν στο διερμηνέα να συναγάγει την αλήθεια προτάσεων
- Για να έχουν ενδιαφέρον, οι κανόνες συνήθως περιέχουν μεταβλητές `employed(X) :- employs(Y, X).`

μπορεί να διαβαστεί ως:

για όλα τα X , το X εργάζεται αν υπάρχει ένα Y τέτοιο
ώστε το Y να απασχολεί το X

- Κατεύθυνση της συνεπαγωγής:

Prolog

- Η εμβέλεια μιας μεταβλητής είναι η πρόταση στην οποία εμφανίζεται
  - Οι μεταβλητές που εμφανίζονται πρώτη φορά στο αριστερό μέλος έχουν έμμεσα καθολικούς ποσοδείκτες
  - Οι μεταβλητές που εμφανίζονται πρώτη φορά στο σώμα της πρότασης έχουν έμμεσα υπαρξιακούς ποσοδείκτες

Prolog

■ Παρομοίως:

```
grandmother(A, C) :- mother(A, B),  
                    mother(B, C).
```

μπορεί να διαβαστεί ως:

για όλα τα A, C [το A είναι η grandmother του C αν υπάρχει κάποιο B ώστε το A να είναι η μητέρα του B και το B να είναι η μητέρα του C].

Θα θέλουμε και έναν άλλο κανόνα που να λέει

```
grandmother(A, C) :- mother(A, B),  
                    father(B, C).
```

Prolog

- Για να εκτελέσουμε ένα πρόγραμμα σε Prolog, κάνουμε μια ερώτηση στο διερμηνέα
  - Αυτό γίνεται διατυπώνοντας ένα θεώρημα – βεβαιώνοντας μια πρόταση – το οποίο ο διερμηνέας προσπαθεί να αποδείξει
    - Αν μπορεί, λέει *ναι*
    - Αν δε μπορεί, λέει *όχι*
    - Αν η πρότασή σας περιείχε μεταβλητές, ο διερμηνέας τυπώνει τις τιμές που πρέπει να τους δώσει για να κάνει την πρόταση αληθή.

PROLOG EXAMPLES WITH EXPLANATIONS

Prolog always performs depth-first-search, Matches facts & rules (i.e. knowledge base) in top-down manner.

Resolves the goals or subgoals in left-to-right manner.

Most important thing to keep in mind while writing prolog program - "order of writing facts & rules always matters".

Example 1 : Below food table shows the facts, rules, goals and their english meanings.

Facts

English meanings

food(burger). // burger is a food
food(sandwich). // sandwich is a food
food(pizza). // pizza is a food
lunch(sandwich). // sandwich is a lunch
dinner(pizza). // pizza is a dinner

Rules

meal(X) :- food(X).

// Every food is a meal OR
Anything is a meal if it is a food

Queries / Goals

?- food(pizza).
// Is pizza a food?
?- meal(X), lunch(X).
// Which food is meal and lunch?
?- dinner(sandwich).
// Is sandwich a dinner?

PROLOG EXAMPLES WITH EXPLANATIONS

Example 2 : Below student-professor relation table shows the facts, rules, goals and their english meanings.

Facts

studies(charlie, csc135).

// charlie studies csc135

studies(olivia, csc135).

// olivia studies csc135

studies(jack, csc131).

// jack studies csc131

studies(arthur, csc134).

// arthur studies csc134

teaches(kirke, csc135).

// kirke teaches csc135

teaches(collins, csc131).

// collins teaches csc131

teaches(collins, csc171).

// collins teaches csc171

teaches(juniper, csc134).

// juniper teaches csc134

Rules

professor(X, Y) :-

teaches(X, C), studies(Y, C).

// X is a professor of Y if X teaches C and Y studies C.

Queries / Goals

?- studies(charlie, What).

// charlie studies what? OR
What does charlie study?

?- professor(kirke, Students).

// Who are the students of professor kirke.